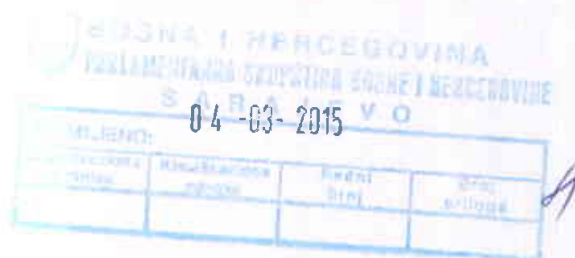

Broj: 01-50-1-15-7/15

Sarajevo, 26. 2. 2015.

DOM NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

Predmet: O b a v i j e s t

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH je na 7. sjednici, održanoj 26. 2. 2015., razmatrao materijale koji su u nadležnosti i Doma naroda, o čemu vas obavještavam kako slijedi:

1. Prijedlog zakona o obveznim odnosima u civilnom zrakoplovstvu BiH, predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-1-33/14 od 24. 7. 2014. (drugo čitanje);
2. Izvješće povjerenstva Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zakona o carinskoj politici u BiH, predlagatelj: Vijeće ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-1-35/14 od 15. 9. 2014. (zakon u drugom čitanju);
3. Izvješće o provođenju Općih izbora 2014. godine, materijal Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, broj: 01,02-50-19-159/15 od 29. 1. 2015.;
4. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma o financiranju i projektu između KfW-a, Frankfurt na Majni (KfW), i Bosne i Hercegovine (primatelj) i Federacije Bosne i Hercegovine (Federacija) i općina Tuzla i Zenica (agencija za izvedbu projekta) za 9.490.000 eura (investicija) i 1.500.000 eura (popratne mjere) – *Program vodoopskrbe i kanalizacije u BiH II.*, broj: 01,02-05-2-201/15 od 2. 2. 2015.;
5. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Švicarske Konfederacije o dodjeli financijske potpore za „Program vodoopskrbe i otpadnih voda u BiH II.“ (*Obnova i nadogradnja sustava vodoopskrbe i otpadnih voda u općinama Tuzla i Zenica*), broj: 01,02-05-2-232/15 od 9. 2. 2015.

Ad.1.

Zastupnički dom **usvojio je u drugom čitanju** Prijedlog zakona o obveznim odnosima u civilnom zrakoplovstvu BiH, predlagatelj: Vijeće ministara BiH. Time su usvojeni amandmani sadržani u Izvješću Ustavnopravnog povjerenstva koji glase:

Amandman I.

U članku 1. stavci (2) i (3) brišu se.

Amandman II.

U članku 2. točka a) mijenja se i glasi:

„a) „zračna luka“ je određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) potpuno ili djelomično namijenjeno za kretanje, polijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova“

U članku 2. točka b) briše se.

Točka c) sada postaje točka b).

U članku 2. točka e) sada postaje točka d) i mijenja se i glasi: „d) „putna karta“ je isprava u pisanom ili elektroničkom obliku koju je izdao ili ovjerio zračni operater ili njegov ovlaštenu agent na temelju koje putnik ostvaruje pravo na prijevoz“

U članku 2. točka f) briše se.

Točka g) sada postaje točka f).

U članku 2. u točki h) riječi: ili, u slučaju direktno vezanih letova, odredište zadnjeg leta;“ briše se.

U članku 2. točka k) sada postaje točka j), mijenja se i glasi: „j) "Osoba koja ima pravo na naknadu štete" je osoba koja je na temelju sudske odluke određena za nasljednika putnika.“

U članku 2. točka jj) sada postaje točka ii), mijenja se i glasi: „ii) "uzastopni zračni operater" je zračni operater koji na temelju ugovora o prijevozu, koji sklopi prvi zračni operater, obavlja dio tog prijevoza uz pristanak putnika odnosno naručitelja prijevoza;“.

Amandman III.

Članak 3. mijenja se i glasi:

„Članak 3.

(Područje primjene)

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na:

- a) putnike koji putuju zrakoplovom koji polijeće iz zračne luke na teritoriju Bosne i Hercegovine, potpisnice Sporazuma o ECAA (u daljnjem tekstu: ECAA područje),
- b) putnike koji putuju zrakoplovom koji polijeće iz zračne luke u nekoj trećoj zemlji ka zračnoj luci na teritoriju Bosne i Hercegovine, osim ako su dobili pogodnosti ili naknadu i ako im je pružena pomoć u toj trećoj zemlji, pod uvjetom da je zračni operater za dani let zračni operater države potpisnice Sporazuma o ECAA.

(2) Ovaj Zakon primjenjuje se pod uvjetom da:

- a) putnici iz stavka (1) toč. a) i b) imaju potvrđenu rezervaciju za let i da se, osim u slučaju otkazivanja leta iz članka 30. ovoga Zakona, pojave na prijavnici:
- 1) na način i u vrijeme kako je to utvrdio zračni operater, turistički operater ili ovlašteni putnički agent ili
 - 2) ako nije naznačeno vrijeme, najkasnije 45 minuta prije objave vremena polijetanja;
- b) je zračni operater ili turistički operater premjestio putnike s leta za koji su imali rezervaciju na drugi let, bez obzira na razlog.
- (3) Ovaj Zakon primjenjuje se i na putnike koji posjeduju putnu kartu izdanu po programu za putnike koji često putuju ili koji su po nekom drugom komercijalnom programu izdali zračni operater ili turistički operater.
- (4) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na putnike koji putuju besplatno ili po sniženoj cijeni karte koja, izravno ili neizravno, nije dostupna široj javnosti.
- (5) Ovaj Zakon primjenjuje se na svakog operativnog zračnog operatera koji prevozi putnike iz st. (1) i (2) ovoga članka. Kada zračni operater koji nema ugovor s putnikom ispunjava obveze iz ovoga Zakona, smatrat će se da to čini u ime osobe koja ima ugovor s tim putnikom.
- (6) Odredbe ovoga Zakona ne utječu na prava putnika predviđena Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 25/06).
- (7) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na slučajeve otkazivanja paket-aranžmana koji su otkazani iz razloga drukčijeg od onoga zbog kojega je otkazan let."

Amandman IV.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„Članak 4.

(Prijevoz koji obavlja država i prijevoz poštanskih artikala)

- (1) Ovaj Zakon primjenjuje se i na zrakoplove države ili entiteta ako su ispunjeni uvjeti iz članka 1. ovoga Zakona.
- (2) Pri prijevozu poštanskih artikala operater je odgovoran samo nadležnoj poštanskoj upravi, u skladu s propisima koji se primjenjuju na odnose između operatera i poštanskih uprava.
- (3) Osim u slučajevim navedenim u stavku (2) ovoga članka, odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na prijevoz poštanskih artikala."

Amandman V.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Članak 5.

(Putnici i prtljaga)

- (1) U poledu prijevoza putnika, zračni operater dužan je izdati pojedinačnu ili kolektivnu putnu kartu, koja sadrži:
 - a) oznaku mjesta polaska i dolaska;
 - b) ako su mjesto polaska i mjesto dolaska na teritoriju jedne države, a jedno ili više mjesta za zaustavljanje na teritoriju druge države, naznaku najmanje jednog mjesta za zaustavljanje.
- (2) U pogledu prijevoza putnika, zračni operater može izdati ispravu drukčiju od one iz stavka (1) ovoga članka koja obvezno sadrži informacije navedene u stavku (1) toč. a) i b) ovoga članka, s tim što će putnicima dati na uvid pisanu izjavu o takvoj informaciji.
- (3) Zračni operater izdaje putniku prtljažnu identifikacijsku karticu za svaki prijavljeni komad prtljage.
- (4) Zračni operater izdaje putniku pisanu obavijest o ograničenju odgovornosti zračnog operatera u slučaju smrti ili ozljede putnika, ili gubitka ili oštećenja prtljage i kašnjenja.
- (5) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i u slučajevima kada zračni operater ne postupi u skladu sa st. (1) toč. a) i b), (2), (3) i (4) ovoga članka.“

Amandman VI.

Članak 6. mijenja se i glasi:

„Članak 6.

(Teret)

- (1) Zračni operater izdaje teretni list za prijevoz tereta.
- (2) Bilo koja druga isprava koja sadrži izvješće o prijevozu koji će biti obavljen može biti zamijenjena izdavanjem teretnog lista za prijevoz zrakom. Ako se koriste takve isprave, zračni operater će, ako to od njega zatraži pošiljatelj robe, dostaviti pošiljatelju priznaticu o teretu, kojom se odobrava identificiranje pošiljke i pristup informacijama sadržanim u izvješću navedenom u spomenutoj ispravi.“

Amandman VII.

Članak 8. mijenja se i glasi:

„Članak 8.

(Isprava koja se odnosi na prirodu tereta)

U slučaju kada treba ispuniti carinske, policijske ili slične formalnosti, od pošiljatelja se može zatražiti da pokaže ispravu u kojoj se navodi priroda tereta koji se prevozi.“

Amandman VIII.

U članaku 9. stavak (4) mijenja se i glasi: "Ako zračni operater sastavi teretni list na zahtjev pošiljatelja, smatrat će se da je postupio u ime pošiljatelja."

Amandman IX.

Članak 11. mijenja se i glasi:

„Članak 11.

(Nepridržavanje uvjeta sadržanih u dokumentaciji)

Nepridržavanje odredaba čl. 6. i 10. ovoga Zakona neće utjecati na valjanost ugovora o prijevozu na koji će se, bez obzira na navedeno, primjenjivati odredbe ovoga Zakona."

Amandman X.

Članak 12. mijenja se i glasi:

„Članak 12.

(Odgovornost za pojedinosti u dokumentaciji)

- (1) Pošiljatelj je odgovoran za urednost, točnost i ispravnost pojedinosti i izjava koje se odnose na teret, a koje je unio on ili su uneseni u njegovo ime u teretni list, odnosno koje je dostavio on ili su u njegovo ime dostavljeni zračnom operateru kako bi ih ovaj unio u priznanice o predanom teretu, ili u izvješće koje se dostavlja uz isprave opisane u članku 6. stavak (2) ovoga Zakona.
- (2) Odredba stavka (1) ovoga članka primjenjuje se i u slučaju kada je osoba koja obavlja dužnost u ime pošiljatelja istovremeno i predstavnik zračnog operatera.
- (3) Pošiljatelj je odgovaran za štetu prouzročenu zračnom operateru, uključujući i štetu za koju je zračni operater odgovoran trećim osobama ako šteta nastane uslijed nedostatka, netočnosti i neispravnosti podataka i isprava iz stavka (1) ovoga članka. Pošiljatelj će biti oslobođen od odgovornosti za prouzročenu štetu ako dokaže da je štetu prouzročio zračni operater ili osoba koje djeluje u njegovo ime, odnosno da je štetu prouzročila treća osoba unošenjem neurednih, netočnih i neispravnih pojedinosti i izjava koje se odnose na teret u priznanice o predanom teretu, ili u izvješće koje se dostavlja uz isprave opisane u članku 6. stavak (2) ovoga Zakona.

Pošiljatelj je odgovoran za štetu prouzročenu osobama, zrakoplovu i drugim predmetima djelovanjem svojstava tereta koji je predan na prijevoz, izuzev ako zračnom operateru ta svojstva nisu bila niti morala biti poznata."

Amandman XI.

Članak 13. mijenja se i glasi:

„Članak 13.

(Dokumentacija kojom se dokazuje vrijednost)

- (1) Teretni list ili priznanica o predanom teretu jest dokaz o zaključenju ugovora, primitku tereta i navedenim uvjetima prijevoza.
- (2) Bilo koji podatak naveden u teretnom listu ili priznanici o predanom teretu, a koji se odnosi na težinu, dimenzije i ambalažu, kao i oni koji se odnose na broj paketa, predstavlja dokaz o istinitosti navedenih podataka.
- (3) Bilo koji podatak naveden u teretnom listu ili priznanici o predanom teretu, a koji se odnosi na količinu, volumen i stanje tereta, ako ih je zračni operater provjerio i to naveo u teretnom listu ili ako je u pitanju vanjsko stanje tereta i ambalaže, predstavlja dokaz o istinitosti navedenih podataka.“

Amandman XII.

Članak 14. mijenja se i glasi:

„Članak 14.

(Pravo na raspolaganje teretom)

- (1) Pošiljatelj robe ima pravo raspolagati teretom tako što će ga vratiti u polaznu ili dolaznu zračnu luku, ili tako što će ga zaustaviti za vrijeme putovanja u trenutku bilo kojeg slijetanja, ili zahtijevati njegovu dostavu na mjesto isporuke ili da za vrijeme putovanja bude dostavljen osobi koja prvotno nije navedena kao primatelj robe, ili tražiti njegovo vraćanje u polaznu zračnu luku. Pošiljatelj neće koristiti ovo pravo na raspolaganje teretom na način koji može ugroziti zračnog operatera ili druge pošiljatelje robe i mora nadoknaditi sve troškove do kojih dođe uživanjem ovog prava.
- (2) Ako je nemoguće izvršiti naloge pošiljatelja robe, zračni operater mora obavijestiti pošiljatelja o tome.
- (3) Ako zračni operater udovolji pošiljateljevu zahtjevu za raspolaganje teretom, iako mu nije podnesen treći primjerak teretnog lista, prema članku 9. stavak (2) ovoga Zakona dužan je nadoknaditi štetu uzrokovanu udovoljavanju toga zahtjeva osobi koja je ovlaštena imatelj trećeg primjerka teretnog lista.
- (4) Bez obzira na odredbu stavka (3) ovoga članka, operater ima pravo na povrat isplaćene naknade prema pošiljatelju.
- (5) U slučaju da nije moguće udovoljiti zahtjevu za raspolaganje teretom ili bi se njegovim udovoljavanjem uzrokovala šteta operateru ili imateljima zahtjeva za raspolaganje drugim teretom, zračni operater obavezan je obavijestiti pošiljatelja o tome.
- (6) Pravo raspolaganja teretom koje je preneseno na pošiljatelja prestaje važiti u trenutku kada počinje važiti pravo primatelja tereta, u skladu s člankom 15. ovoga Zakona. Ako primatelj ne preuzme teret ili nije moguće stupiti u kontakt s njim, pravo na raspolaganje teretom pripada pošiljatelju.“

Amandman XIII.

U članku 15. stavak (3) mijenja se i glasi: "(3) Ako zračni operater prizna gubitak tereta ili ako teret nije stigao prije isteka roka od sedam dana od dana kada je trebao stići, primatelj ima pravo na naknadu štete u skladu s ugovorom o prijevozu."

Amandman XIV.

Članak 17. mijenja se i glasi:

„Članak 17.

(Odnos između trećih strana)

- (1) Odredbe čl. 14., 15. i 16. primjenjuju se na odnos između pošiljatelja i primatelja, kao i na međusobne odnose trećih strana ako njihova prava proizlaze iz prava pošiljatelja ili primatelja.
- (2) Pravo na raspolaganje teretom, isporuka tereta i primjena prava pošiljatelja i primatelja mogu se izmijeniti samo oznakom "express" u teretnom listu ili na priznanici o isporuci tereta."

Amandman XV.

Članak 18. mijenja se i glasi:

„Članak 18.

(Carinske, policijske i formalnosti drugih državnih tijela)

- (1) Pošiljatelj mora pribaviti informacije i isprave potrebne radi ispunjavanja carinskih, policijskih i formalnosti drugih državnih tijela prije nego što teret bude isporučen primatelju. Pošiljatelj je odgovoran operateru za štetu prouzročenu zbog nedostatka ili nepotpunosti ili nepravilnosti takvih informacija ili isprava, osim ako je do štete došlo greškom operatera, njegovih službenika ili predstavnika.
- (2) Zračni operater nije obavezan provjeravati točnost takvih informacija ili isprava."

Amandman XVI.

Članak 19. mijenja se i glasi:

„Članak 19.

(Odgovornost zračnog operatera)

- (1) Odgovornost zračnog operatera ECAA područja u pogledu putnika i njihove prtljage uređuje se odredbama ovoga Zakona.
- (2) Obveza osiguranja zračnog operatera ECAA područja podrazumijeva osiguranje do odgovarajuće visine osiguranja, što svim osobama koje imaju pravo na naknadu štete osigurava isplatu cjelokupnog iznosa na koji imaju pravo u skladu s odredbama ovoga Zakona i članka 4. točka (h) Dodatka I. Pravilnika o radnoj dozvoli zračnog operatera

i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza ("Službeni glasnik BiH", broj 66/10).“

Amandman XVII.

Članak 20. mijenja se i glasi:

„Članak 20.

(Smrt ili ozljede putnika)

- (1) Zračni operater odgovoran je za štetu pretrpljenu u slučaju smrti ili tjelesne ozljede putnika samo pod uvjetom da je do nezgode, koja je prouzročila smrt ili ozljedu, došlo u zrakoplovu ili za vrijeme bilo koje operacije ukrcaja ili iskrcaja.
- (2) Zračni operater ECAA područja bez odgode, a najkasnije 15 dana od dana utvrđivanja identiteta fizičke osobe koja ima pravo na naknadu štete, isplaćuje predujam razmjeran teškoćama što ih je ta osoba pretrpjela i koji joj omogućava da zadovolji trenutačne materijalne potrebe.
- (3) Predujam u slučaju smrti ne smije biti manji od 16.000 SDR-a po putniku u protuvrijednosti u konvertibilnim markama.
- (4) Predujam ne predstavlja priznanje odgovornosti zračnog operatera.
- (5) U slučaju isplate predujma, on će biti kompenziran kasnijim iznosima isplaćenim po osnovi odgovornosti zračnog operatera ECAA područja.
- (6) Predujam neće biti vraćen odnosno kompenziran, osim u slučajevima propisanim člankom 24. ovoga Zakona ili u slučaju kada je isplaćen osobi koja nije imala pravo na naknadu štete.“

Amandman XVIII.

Članak 21. mijenja se i glasi:

„Članak 21.

(Oštećenja prtljage)

- (1) Zračni operater odgovoran je za štetu pretrpljenu u slučaju oštećenja ili gubitka predane prtljage samo u slučaju da je do događaja, koji je doveo do oštećenja ili gubitka, došlo u zrakoplovu ili u bilo kojem trenutku od kada je predana prtljaga bila u nadležnosti zračnog operatera. Međutim, zračni operater nije odgovoran ako i u onoj mjeri u kojoj je došlo do oštećenja zbog svojstvenog nedostatka, loše kvalitete ili mane same prtljage.
- (2) Ako zračni operater prizna gubitak predane prtljage ili ako predana prtljaga nije stigla nakon isteka roka od 21 dana nakon dana kada je trebala stići, putnik ima pravo na naknadu štete u skladu s ovim Zakonom i ugovorom o prijevozu.“

Amandman XIX.

U članku 22. stavak (1) mijenja se i glasi: „Zračni operater odgovoran je za štetu nastalu u slučaju oštećenja ili gubitka tereta samo u slučaju ako je do događaja koji je uzrokovao štetu došlo za vrijeme prijevoza zrakom.“

Amandman XX.

Članak 24. mijenja se i glasi:

„Članak 24.

(Oslobađanje od odgovornosti)

Zračni operater oslobađa se ili se djelomično oslobađa od odgovornosti za štetu ako dokaže da je šteta prouzročena ili je njenom nastanku doprinijela nakana ili nepažnja ili propust osobe koja zahtijeva naknadu štete, u mjeri u kojoj su nakana ili nepažnja ili propust prouzročili štetu ili su doprinijeli njenome nastanku.“

Amandman XXI.

Članak 25. mijenja se i glasi:

„Članak 25.

(Naknada štete u slučaju smrti ili ozljede putnika)

- (1) Zračni operater ne može isključiti ili ograničiti svoju odgovornost za štetu prouzročenu na način predviđen odredbom članka 20. stavak (1) ovoga Zakona, i to za štetu koja ne prelazi iznos od 113.100 SDR-a za svakog putnika.
- (2) Zračni operater nije odgovoran za štetu čiji iznos prelazi 113.100 SDR-a za svakog putnika na način predviđen člankom 20. stavak (1) ovoga Zakona ako dokaže da:
 - a) šteta nije nastala uslijed nepažnje ili pogreške ili propusta operatera ili njegovih zaposlenika ili predstavnika ili
 - b) je šteta nastala uslijed nepažnje ili pogreške ili propusta treće osobe.“

Amandman XXII.

Članak 26. mijenja se i glasi:

„Članak 26.

(Ograničenja odgovornosti u odnosu na kašnjenje prtljage i tereta)

- (1) Zračni operater odgovoran je za štetu prouzročenu kašnjenjem iz članka 23. ovoga Zakona do iznosa od 4.694 SDR-a za svakog putnika.

- (2) Zračni operater odgovoran je za uništenje, gubitak, oštećenje ili zakašnjenje prtljage do iznosa od 1.131 SDR-a za svakog putnika, osim ako je putnik u trenutku predaje prtljage operateru dao posebnu izjavu o većoj vrijednosti prtljage i platio dodatnu naknadu.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, zračni operater dužan je platiti iznos koji ne prelazi iznos naveden u posebnoj izjavi.
- (4) Zračni operater odgovoran je za štetu prouzročenu na teretu u slučaju njegovog uništenja, gubitka, oštećenja ili zakašnjenja do iznosa od 19 SDR-a po kilogramu tereta, osim ako je u trenutku predaje tereta operateru pošiljatelj dao posebnu izjavu o većoj vrijednosti i platio dodatnu naknadu. U tom slučaju, operater je dužan platiti iznos koji ne prelazi navedenu naknadu.
- (5) U slučaju uništenja, gubitka, oštećenja ili zakašnjenja dijela tereta ili bilo kojeg predmeta sadržanog u njemu, pri određivanju iznosa na koji se ograničava odgovornost operatera uzima se u obzir samo ukupna težina jednog ili više paketa na koje se odnosi navedeni tekst. Međutim, kada uništenje, gubitak, oštećenje ili zakašnjenje dijela tereta ili bilo kojeg predmeta sadržanog u njemu utječe na vrijednost ostalih paketa obuhvaćenih istim teretnim listom ili istom priznanicom ili, ako oni nisu izdani, istim izvješćem sačuvanim u nekoj drugoj ispravi iz članka 6. stavak (2) ovoga Zakona, ukupna težina jednog takvog paketa ili više paketa također se uzima u obzir pri određivanju granice odgovornosti.
- (6) Odredbe st. (1) i (2) ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju kada je šteta prouzročena nakanom, greškom ili propustom operatera, njegovih zaposlenika ili predstavnika.“

Amandman XXIII.

Članak 27. mijenja se i glasi:

Članak 27.

(Konverzija monetarnih jedinica)

Konverzija iznosa SDR-a u konvertibilne marke (KM) obavlja se u skladu s metodom konverzije koju primjenjuje Međunarodni monetarni fond, a koja je na snazi na dan donošenja presude za naknadu štete.

Amandman XXIV.

U članku 32. u stavku (5) riječi: „(*travel vouchers*)“ brišu se.

U članku 32. u stavku (6) riječi: „(*the great circle route method*)“ brišu se.

Amandman XXV.

U članku 36. stavak (2) mijenja se i glasi: „Stavak (1) ovoga članka ne primjenjuje se na putnike dobrovoljce, čija su prava uređena člankom 29. stavak (1) ovoga Zakona.“

Amandman XXVI.

Članak 37. mijenja se i glasi:

„Članak 37.

(Pravo na povrat isplaćene naknade)

- (1) U slučajevima kada zračni operater plati naknadu ili ispuni druge obveze predviđene ovim Zakonom, ima pravo potraživati naknadu od bilo koje osobe, uključujući treće strane, u skladu s važećim zakonom.
- (2) Ovim se Zakonom ne ograničava pravo zračnog operatera na potraživanje povrata isplaćene naknade od turističkog operatera ili neke druge osobe s kojom zračni operater ima ugovor.
- (3) Odredbe ovoga Zakona ne ograničavaju pravo turističkog operatera ili treće strane s kojim zračni operater ima ugovor, sem putnika, na potraživanje povrata novca ili naknade od zračnog operatera u skladu s mjerodavnim važećim zakonima.“

Amandman XXVII.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„Članak 38.

(Obveza obavješćavanja putnika o njihovim pravima)

- (1) Zračni operater osigurava da na prijavnici bude postavljena putnicima jasno vidljiva i čitljiva sljedeća obavijest: „Ako vam je uskraćen ukrcaj ili je vaš let otkazan ili odgođen za najmanje dva sata, na prijavnici ili kapiji za ukrcaj potražite sažetak u kojemu su navedena vaša prava, naročito u pogledu naknade i pomoći“.
- (2) Zračni operater koji uskraćuje ukrcaj ili otkazuje let mora dati svakom putniku pisanu obavijest u kojoj su navedena pravila o naknadi i pomoći u skladu s ovim Zakonom.
- (3) Zračni operater dužan je dostaviti pisanu obavijest svakom putniku čiji let kasni u roku ne kraćem od dva sata. Putniku se u pisanom obliku moraju dati i kontakt-podatci o tijelu nadležnom za postupanje po pitanju zaštite prava putnika, a koje je utvrđeno člankom 40. ovoga Zakona.
- (4) Zračni operater na odgovarajući način osigurava obavijest i za slijepe i slabovidne osobe.“

Amandman XXVIII.

Članak 39. mijenja se i glasi:

„Članak 39.

(Isključivanje odbacivanja odgovornosti)

(1) Ovim Zakonom zabranjuje se svako isključivanje odgovornosti zračnog operatera.

(2) U slučaju da zračni operater ne postupi prema stavku (1) ovoga članka, odnosno ne obavijesti ili nepravilno obavijesti putnika o njegovim pravima, putnik ima pravo pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.“

Amandman XXIX.

Članak 40. mijenja se i glasi:

„Članak 40.

(Nadležno tijelo za postupanje po pitanju zaštite prava putnika)

(1) Nadležno tijelo za postupanje po pitanju žalbi putnika koji se prevoze zrakom, a čija su prava ugrožena na temelju ovoga Zakona, jest Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BHDCA).

(2) Svaki putnik koji putuje iz zračne luke u Bosni i Hercegovini do zračne luke na ECAA području i obratno, kao i svaki putnik koji putuje iz zračne luke u Bosni i Hercegovini do zračne luke u trećim zemljama i obratno, može uložiti žalbu BHDCA zbog povrede njegovih prava prema ovome Zakonu.

(3) BHDCA će na temelju ovoga Zakona donijeti poseban propis kojim će utvrditi postupak za postupanje po žalbama putnika kojima su ugrožena prava utvrđena ovim Zakonom.“

Amandman XXX.

Članak 41. mijenja se u glasi:

„Članak 41.

(Klauzula o ograničenjima)

Ugovorom o prijevozu zračni operater može ugovoriti više iznose naknada u slučajevima odgovornosti od onih navedenih u ovome Zakonu.“

Amandman XXXI.

Članak 42. mijenja se i glasi:

„Članak 42.

(Ništavost odredaba ugovora)

Svaka odredba ugovora o prijevozu putnika, prtljage ili tereta kojom se operater oslobađa odgovornosti ili kojom se određuje niža razina odgovornosti od one propisane ovim Zakonom ništava je i ne proizvodi pravno djelovanje. Ništavost takve odredbe ugovora o prijevozu

putnika, prtljage ili tereta ne utječe na valjanost ostalih odredaba ugovora na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.“

Amandman XXXII.

Članak 43. mijenja se i glasi:

„Članak 43.

(Sloboda ugovaranja)

- (1) Zračni operater odbit će zaključiti ugovor o prijevozu koji je protivan ovome Zakonu.
- (2) Zračni operater može postaviti i drukčije uvjete prijevoza ako oni nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.
- (3) Svi zračni prijevoznici prilikom prodaje usluga zračnog prijevoza unutar ECAA područja osiguravaju da sažetak glavnih odredaba ugovora o prijevozu kojima se uređuje odgovornost zračnog operatera prema putnicima i njihovoj prtljazi, uključujući rokove za podnošenje tužbe za naknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljazi, bude dostupan putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući prodaju putem telefona ili interneta. Kako bi udovoljili ovome zahtjevu za pružanje informacija, zračni prijevoznici koristit će obavijest, kako je to navedeno u članku 44. ovoga Zakona. Takav sažetak ili obavijest ne može se koristiti kao osnova za podnošenje zahtjeva za naknadu štete niti za tumačenje odredaba ovoga Zakona.
- (4) Uz zahtjev vezan uz pružanje informacija iz stavka (1) ovoga članka o zračnom prijevozu koji se obavlja ili prodaje, svi zračni prijevoznici izdaju svakom putniku pisanu obavijest o:
 - a) granici odgovornosti operatera koja vrijedi za dani let u slučaju smrti ili ozljede, ako je takva granica određena;
 - b) granici odgovornosti operatera koja vrijedi za dani let u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja prtljage, kao i upozorenje da putnik prilikom prijave prtljage treba upozoriti zrakoplovnu kompaniju na svu prtljagu čija vrijednost premašuje taj iznos ili treba osigurati prtljagu u cjelini prije putovanja;
 - c) granici odgovornosti operatera koja vrijedi za dani let za štetu izazvanu kašnjenjem.
- (5) Kada prijevoz u cjelini obavljaju zračni operateri iz ECAA područja, ograničenja navedena u skladu sa zahtjevima za pružanje informacija iz st. (1) i (2) jesu ograničenja utvrđena ovim Zakonom, osim u slučaju kada zračni operater iz ECAA područja dobrovoljno primjenjuje ograničenja koja su viša od ograničenja propisanih ovim Zakonom.
- (6) Na prijevoz koji obavljaju zračni prijevoznici izvan ECAA područja primjenjuju se st. (1) i (2) ovoga članka samo u pogledu prijevoza u ECAA područje, iz njega ili unutar njega.“

Amandman XXXIII.

Članak 45. mijenja se i glasi:

„Članak 45.

(Osnova za potraživanja odštete)

Svako potraživanje naknade štete osobe koja ima pravo na naknadu štete na temelju ovoga Zakona, ugovora o prijevozu ili je proizašlo iz presude o počinjenom kaznenom djelu podliježe uvjetima i ograničenjima odgovornosti na način utvrđen ovim Zakonom.“

Amandman XXXIV.

Članak 46. mijenja se i glasi:

„Članak 46.

(Zaposlenici i predstavnici zračnog operatera)

- (1) Zaposlenik ili predstavnik zračnog operatera protiv kojega je pokrenuta tužba zbog naknade štete na temelju ovoga Zakona može biti oslobođen od odgovornosti ako dokaže da je radio za zračnog operatera u granicama svojih ovlasti. Zaposlenik ili predstavnik zračnog operatera ima pravo pozivati se na ograničenja od odgovornosti za nastalu štetu na koja se poziva i operater u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Akumuliranje iznosâ naknade štete od zračnog operatera, njegovih službenika i predstavnika neće premašivati utvrđene iznose ograničenja od odgovornosti za nastalu štetu utvrđena ovim Zakonom.
- (3) Osim u pogledu prijevoza tereta, odredbe st. (1) i (2) ovoga članka ne primjenjuju se ako se dokaže da je šteta proistekla iz postupka ili omaške službenika ili predstavnika počinjenih s nakanom izazivanja štete ili nesmotreno i znajući da će vjerojatno doći do štete.“

Amandman XXXV.

Članak 48. mijenja se i glasi:

„Članak 48.

(Smrt odgovorne osobe)

U slučaju smrti odgovorne osobe zračnog operatera, oštećenik podnosi tužbu za naknadu štete protiv njegova nasljednika.“

Amandman XXXVI.

Članak 49. mijenja se i glasi:

„Članak 49.

(Nadležnosti)

- (1) Zahtjev za naknadu štete oštećenik podnosi nadležnom sudu na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučaju smrti ili ozljede putnika, oštećenik može podnijeti zahtjev za naknadu štete nadležnom sudu na teritoriju Bosne i Hercegovine ili na teritoriju države u kojoj je putnik u trenutku nesreće imao svoje stalno prebivalište, a prema kojoj i iz koje operater prometuje u prijevozu putnika zrakom, bilo svojim vlastitim zrakoplovom ili zrakoplovom drugog zrakoplovnog operatera na osnovi komercijalnog sporazuma, u kojoj taj operater obavlja prijevoz putnika zrakom i u kojoj zračni operater iznajmljuje ili posjeduje prostorije ili ih iznajmljuje ili posjeduje drugi operater s kojim je navedeni operater potpisao komercijalni sporazum.“

Amandman XXXVII.

Članak 51. mijenja se i glasi:

„Članak 51.

(Uzastopni prijevoz)

- (1) Uzastopni operateri dužni su se pridržavati odredaba ovoga Zakona.
- (2) Putnik ili osoba koja ima pravo na naknadu štete podnosi zahtjev za naknadu štete protiv operatera koji je obavljao prijevoz tijekom kojega je došlo do nesreće, događaja ili kašnjenja, izuzev kada je izričitim sporazumom između uzastopnih operatera prvi operater preuzeo odgovornost za cjelokupno putovanje.
- (3) U pogledu prtljage ili tereta, putnik ili pošiljatelj ima pravo pokrenuti postupak protiv prvog operatera, putnik ili primatelj koji ima pravo na dostavu ima pravo pokrenuti postupak protiv zadnjeg operatera i nadalje, a svatko od njih može pokrenuti postupak protiv operatera koji je obavljao prijevoz tijekom kojega je došlo do uništenja, gubitka, oštećenja ili zakašnjenja. Ti su prijevoznici zajedno i pojedinačno odgovorni putniku ili pošiljatelju ili primatelju.“

Amandman XXXVIII.

Članak 52. mijenja se i glasi:

„Članak 52.

(Pravo na naplatu štete od treće osobe)

Ako je štetu u prijevozu putnika, prtljage ili tereta prouzročila treća osoba, operater koji je nadoknadio štetu putniku ili osobi koja ima pravo na naknadu štete ima pravo pokrenuti postupak za povrat isplaćene naknade protiv treće osobe koja je prouzročila štetu.“

Amandman XXXIX.

Članak 53. mijenja se i glasi:

„Članak 53.

(Putnici smanjene pokretljivosti ili putnici s posebnim potrebama)

- (1) Zračni operater dužan je osigurati prednost prilikom prijevoza, ukrcaja u ili iskrcaja iz zrakoplova putnicima smanjene pokretljivosti ili putnicima s posebnim potrebama i njihovoj pratnji, kao i djeci bez pratnje roditelja ili skrbnika, u odnosu na druge putnike.
- (2) Zračni operater dužan je u slučajevima uskraćenog ukrcaja, otkazivanja ili kašnjenja leta, u bilo kojem trajanju, putnicima iz stavka (1) ovoga članka osigurati pravo na zbrinjavanje u skladu s člankom 34. ovoga Zakona.
- (3) Ovim se Zakonom uspostavljaju pravila za pružanje pomoći putnicima iz stavka (1) ovoga članka bez diskriminacije.
- (4) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na putnike iz stavka (1) ovoga članka koje koriste komercijalne putničke usluge u zračnom prometu pri odlasku iz, provozu kroz ili dolasku u zračnu luku kada je ta zračna luka na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (5) Ovaj Zakon ne odnosi se na prava putnika utvrđena čl. 79.-90. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini i prava putnika utvrđena čl. 28.-31. ovoga Zakona.“

Amandman XL.

Članak 54. Mijenja se i glasi:

„Članak 54.

(Sprječavanje odbijanja prijevoza)

Pri prijevozu putnika iz članka 53. stavak (1) ovoga Zakona zračni operater ili njegov predstavnik mora:

- a) prihvatiti rezervaciju za let iz zračne luke ili do zračne luke u kojima se primjenjuje ovaj Zakon;
- b) obaviti ukrcaj u zrakoplov u zračnoj luci na koju se primjenjuje ovaj Zakon, pod uvjetom da putnik posjeduje važeću kartu i rezervaciju.“

Amandman XLI.

U članku 59. stavak (3) mijenja se i glasi: „Upravno tijelo zračne luke može zahtijevati od korisnika zračne luke plaćanje posebne naknade u svrhu financiranja pomoći putnicima iz članka 53. stavak (1) ovoga Zakona.“

Amandman XLII.

Članak 64. mijenja se i glasi:

„Članak 64.

(Ograničavanje ili odbijanje obveza)

Zračni operater ili njegov predstavnik ne smiju ograničiti niti odbiti svoje obveze prema putnicima iz članka 53. stavak (1) ovoga Zakona.“

Amandman XLIII.

Članak 66. mijenja se i glasi:

„Članak 66.

(Postupak u slučaju prigovora)

- (1) Putnik iz članka 53. stavak (1) ovoga Zakona koji smatra da su zračni operater ili njegov predstavnik ili upravno tijelo zračne luke postupili protivno odredbama čl. 53.-64. ovoga Zakona obratit će im se prigovorom uz zahtjev za ostvarivanje prava putnika smanjene pokretljivosti ili s posebnim potrebama propisanih ovim Zakonom.
- (2) Ako zračni operater ili njegov predstavnik ili upravno tijelo zračne luke ne postupe po prigovoru i zahtjevu putnika iz članka 53. stavak (1) ovoga Zakona, putnik može uložiti žalbu o navodnoj povredi BHDCA.
- (3) Ako je za postupanje po žalbi nadležno tijelo druge zemlje, BHDCA dužna je žalbu proslijediti tijelu te zemlje na postupanje.
- (4) BHDCA dužna je poduzeti mjere da putnici s invaliditetom i putnici smanjene pokretljivosti budu obaviješteni o njihovim pravima prema ovome Zakonu, kao i o mogućnosti ulaganja žalbe BHDCA.“

Amandman XLIV.

Članak 67. mijenja se i glasi:

„Članak 67.

(Pomoć putnicima s invaliditetom i putnicima smanjene pokretljivosti)

- (1) Zračni operater i upravno tijelo zračne luke dužni su pružiti potrebnu pomoć putnicima s invaliditetom i putnicima smanjene pokretljivosti kako bi im se omogućilo da:
 - a) najave svoj dolazak u zračnu luku i zahtjev za pomoć na za to označenim točkama unutar i izvan terminalnih zgrada iz članka 56. ovoga Zakona;
 - b) se kreću od označene točke do prijavnog pulta;
 - c) prijave i registriraju prtljagu;
 - d) dođu od prijavnog pulta do zrakoplova uz završavanje imigracijskih, carinskih i sigurnosnih procedura;
 - e) se ukrcaju u zrakoplov osiguranim dizalom, invalidskim kolicima ili uz drugu potrebnu pomoć, po potrebi;

- f) dođu od vrata zrakoplova do svojih sjedala;
 - g) smjeste i uzmu svoju prtljagu u zrakoplovu;
 - h) dođu od svojih sjedala do vrata zrakoplova;
 - i) se iskrcaju iz zrakoplova osiguranim dizalom, invalidskim kolicima ili uz drugu potrebnu pomoć, po potrebi;
 - j) dođu od zrakoplova do prostora za preuzimanje prtljage i uzmu svoju prtljagu, uz završavanje imigracijskih, carinskih i sigurnosnih procedura;
 - k) dođu od prostora za preuzimanje prtljage do označene točke;
 - l) stignu na vezani let kada su u provozu, uz pomoć i na zračnoj i na zemaljskoj strani, kao i unutar i između terminala, po potrebi;
 - m) dođu do toaleta ako je potrebno.
- (2) Kada putniku s invaliditetom ili putniku smanjene pokretljivosti pruža pomoć osoba u njegovoj pratnji, toj se osobi, na zahtjev, mora odobriti pružanje potrebne pomoći u zračnoj luci, kao i pri ukrcaju i iskrcaju.
- (3) Za prihvat i otpremu potrebne opreme za kretanje putnika s invaliditetom i putnika smanjene pokretljivosti, uključujući i električna invalidska kolica, putnici iz članka 53. stavak (1) dužni su obavijestiti zračnog operatera i upravno tijelo zračne luke najranije 48 sati prije leta.
- (4) U slučaju privremeno izgubljene ili oštećene opreme potrebne za kretanje putnika s invaliditetom i putnika smanjene pokretljivosti, uključujući i električna invalidska kolica, zračni operater dužan je osigurati zamjenu izgubljene ili oštećene opreme, uključujući i električna invalidska kolica.
- (5) Zračni operater i upravno tijelo zračne luke dužni su i prihvatiti i otpremiti certificirane pse pomagače.
- (6) Zračni operater dužan je putnicima s invaliditetom i putnicima smanjene pokretljivosti dostaviti sve informacije potrebne za let u odgovarajućem obliku.“

Amandman XLV.

Članak 69. mijenja se i glasi:

„Članak 69.

(Kombinirani prijevoz)

U slučaju kombiniranog prijevoza koji se dijelom obavlja zrakom, a dijelom bilo kojom drugom vrstom prijevoza, odredbe ovoga Zakona se, suglasno članku 22. stavak (4) ovoga Zakona, primjenjuju samo na prijevoz zrakom, pod uvjetom da je prijevoz zrakom jedan od uvjeta iz članka 1. ovoga Zakona.“

Amandman XLVI.

Članak 70. mijenja se i glasi:

„Članak 70.

(Ugovoreni i stvarni operater)

Odredbe ovoga poglavlja primjenjuju se na ugovor između ugovorenog operatera s kojim je putnik ili pošiljatelj zaključio ugovor o prijevozu i stvarnog operatera.“

Amandman XLVII.

Članak 71. mijenja se i glasi:

„Članak 71.

(Pojedinačna odgovornost ugovorenog i stvarnog operatera)

Ugovoreni i stvarni operater odgovaraju za štetu prouzročenu putnicima, prtljazi ili teretu u skladu s odredbama ovoga Zakona. Ugovoreni operater odgovara za štetu u odnosu na cjelokupni prijevoz, dok stvarni operater odgovara samo za prijevoz koji obavlja.“

Amandman XLVIII.

Članak 73. mijenja se i glasi:

„Članak 73.

(Zahtjevi i prigovori)

Svi zahtjevi ili prigovori koje putnik ili osoba koja ima pravo na naknadu štete podnose u skladu s ovim Zakonom protiv ugovorenog operatera podjednako se odnose i na stvarnog operatera za prijevoz koji je on obavio.“

Amandman XLIX.

Članak 78. mijenja se i glasi:

„Članak 78.

(Ništavost odredaba ugovora)

Odredbe ugovora kojima se ugovoreni ili stvarni operater oslobađaju od odgovornosti za štetu ili kojima se određuje niži iznos naknade za štetu od onog utvrđenog ovim Zakonom su ništave. Ništavost tih odredaba ugovora neće utjecati na valjanost ostalih odredaba ugovora o prijevozu koje su sukladne s ovim Zakonom.“

Amandman L.

Članak 80. mijenja se i glasi:

„Članak 80.

(Obvezna primjena)

Na ugovore zaključene između stvarnih i ugovorenih operatera obvezno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.“

Amandman LI.

Članak 82. mijenja se i glasi:

„Članak 82.

(Opseg primjene)

- (1) Ovaj Zakon primjenjuje se na sve zračne operatere čiji zrakoplovi lete iz Bosne i Hercegovine, prema Bosni i Hercegovini i preko teritorija Bosne i Hercegovine.
- (2) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na:
 - a) državne zrakoplove;
 - b) makete zrakoplova s MTOM manjom od 20 kg;
 - c) letjelice koje polijeću bez vlastitog pogona (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve);
 - d) vezane balone;
 - e) papirne zmajeve;
 - f) padobrane;
 - g) zrakoplove, uključujući jedrilice, s MTOM manjom od 500 kg i mikrolake letjelice koje se koriste:
 - 1) u nekomercijalne svrhe ili
 - 2) za lokalnu nastavu letenja koja ne obuhvaća prelazak međunarodnih granica.“

Amandman LII.

Članak 85. mijenja se i glasi:

„Članak 85.

(Osiguranje u pogledu odgovornosti za putnike, prtljagu i teret)

- (1) U pogledu prijevoza putnika, najniži iznos osiguranja za odgovornost zračnog operatera koji obavlja komercijalne letove je 250.000 SDR-a po putniku.
- (2) U pogledu prijevoza prtljage, najniži iznos osiguranja za odgovornost zračnog operatera koji obavlja komercijalne letove je 1.131 SDR po putniku.
- (3) U pogledu prijevoza tereta, najniži iznos osiguranja za odgovornost zračnog operatera koji obavlja komercijalne letove je 19 SDR-a po kilogramu.
- (4) Stavci (1), (2) i (3) ne primjenjuju se na letove iznad teritorija Bosne i Hercegovine koje izvoze zračni operateri izvan ECAA područja i operateri zrakoplova koji koriste zrakoplove registrirane izvan tog područja, a koji ne uključuju slijetanja na ili polijetanje s tog teritorija.“

Amandman LIII.

Članak 89. mijenja se i glasi:

„Članak 89.

(Prijevoz u izvanrednim okolnostima)

Odredbe čl. 3., 4., 5., 7. i 8. ovoga Zakona koje se odnose na dokumentaciju o prijevozu ne primjenjuju se na zračnog operatera ako on u izvanrednim okolnostima obavi prijevoz putnika, prtljage ili tereta, što nije njegova uobičajena djelatnost.“

Amandman LIV.

Članak 90. mijenja se i glasi:

„Članak 90.

(Vrste drugih komercijalnih usluga u zračnom prometu i oblik ugovora)

(1) Ugovorom o obavljanju drugih komercijalnih usluga u zračnom prometu zračni operater se obvezuje na obavljanje usluge zrakoplovom, a naručitelj te usluge se obvezuje na plaćanje određene naknade za obavljanu uslugu.

(2) Uslugama iz stavka (1) ovoga članka smatraju se: izbacivanje kemikalija iz zraka, ispitivanje iz zraka, promatranje iz zraka i nadgledanje, izgradnja pomoću zrakoplova, reklamiranje, proizvodnja zračne turbulencije, pružanje usluga u izvanrednim okolnostima, izbacivanje padobranaca i vuča jedrilica i druge slične usluge.

(3) Ugovor o obavljanju drugih komercijalnih usluga mora biti zaključen u pisanom obliku.“

Amandman LV.

Članak 93. mijenja se i glasi:

„Članak 93.

(Odgovornost za štetu)

(1) Zračni operater koji obavlja usluge iz ovoga poglavlja odgovara za štetu koju naručitelju pri izvršenju ugovora nanese osobe koje su po njegovu nalogu i za njegov račun radile na obavljanju usluge.

(2) Odgovornost za štetu, kako je to navedeno u stavku (1) ovoga članka, ne može se isključiti ugovorom.“

Amandman LVI.

Članak 97. mijenja se i glasi:

„Članak 97.

(Predmet i oblik ugovora o zakupu zrakoplova)

(1) Ugovorom o zakupu zrakoplova, prema ovome Zakonu, zakupodavatelj se obvezuje na predavanje zakupoprimaltelju na korištenje određenog zrakoplova, a zakupoprimaltelj se obvezuje na plaćanje za to određene zakupnine.

(2) Ugovor o zakupu iz stavka (1) ovog članka zaključuje se u pisanom obliku.“

Amandman LVII.

Članak 98. mijenja se i glasi:

„Članak 98.

(Obveze zakupodavatelja i posade zrakoplova)

- (1) Zakupodavatelj se obvezuje na predavanje zakupoprimaltelju zrakoplova u stanju u kojem se može koristiti za ugovorenu odnosno uobičajenu namjenu.
- (2) Ako je ugovorom o zakupu zrakoplova predviđeno da zakupodavatelj uz zrakoplov zakupoprimaltelju daje u najam posadu zrakoplova, posada je obvezna izvršavati naloge zakupoprimaltelja.“

Amandman LVIII.

Članak 99. mijenja se i glasi:

„Članak 99.

(Snošenje troškova korištenja zrakoplova)

- (1) Troškove korištenja zrakoplova snosi zakupoprimaltelj.
- (2) Za skriveni nedostatak zrakoplova koji je postojao u trenutku predaje zrakoplova u zakup zakupoprimaltelju, troškove popravka zrakoplova snosi zakupodavatelj. Zakupoprimaltelj nije odgovoran za štetu zbog gubitka zrakoplova uslijed djelovanja više sile.“

Amandman LIX.

Članak 112. mijenja se i glasi:

„Članak 112.

(Oslobađanje od odgovornosti)

Zračni operater nije odgovoran za štetu prema odredbama čl. 110. i 111. ovoga Zakona ako dokaže da je šteta nastala:

- a) radnjom oštećenika ili osobe koja je radila po nalogu i za račun oštećenika ili
- b) radnjom treće osobe ili
- c) od nekog uzroka izvan zrakoplova, čije se djelovanje nije moglo predvidjeti ni izbjeci ili otkloniti.“

Amandman LX.

Članak 118. mijenja se i glasi:

„Članak 118.

(Odgovarajuća primjena odredaba na strani zrakoplov)

Odredbe o odgovornosti za štetu iz ovoga poglavlja primjenjuju se i na strani zrakoplov ako Bosna i Hercegovina ima zaključen bilateralni sporazum s državom u kojoj je predmetni zrakoplov registriran, uz uvjete reciprociteta.“

Amandman LXI.

U članku 119. stavak (2) mijenja se i glasi: „Odredbe čl. 110.-118. ovoga Zakona odnose se i na strane državne zrakoplove ako Bosna i Hercegovina ima zaključene bilateralne sporazume s državama iz kojih je takav državni zrakoplov, uz uvjete reciprociteta.“

Amandman LXII.

Članak 120. mijenja se i glasi:

Članak 120.

(Zastara potraživanja)

- (1) Potraživanje iz ugovora o prijevozu te potraživanja nastala iz prava na povrat isplaćene naknade u vezi s tim ugovorom zastarijevaju u roku od dvije godine od dana dospelosti potraživanja.
- (2) Potraživanja iz ugovora o obavljanju drugih komercijalnih djelatnosti u zračnom prometu i potraživanja za naknadu štete kod odgovornosti, te potraživanja nastala iz prava na povrat isplaćene naknade u vezi s tim ugovorom vezano uz navedenu tražbinu zastarijevaju za jednu godinu od dana dospelosti potraživanja.
- (3) Potraživanja iz ugovora o osiguranju zastarijevaju za pet godina od dana dospelosti potraživanja.
- (4) Zastara počinje teći:
 - a) za ugovore o prijevozu putnika:
 - 1) u slučaju smrti, tjelesne ozljede putnika ili zakašnjenja u prijevozu - od dana kada je zrakoplov stigao ili trebao stići u mjesto odredišta,
 - 2) u slučaju smrti koja je nastupila nakon iskrcaja putnika iz zrakoplova kao posljedica ozljede nastale tijekom prijevoza - od dana smrti, ali tužba mora biti podnesena najkasnije u roku od tri godine od dana kada je zrakoplov stigao ili trebao stići u mjesto odredišta;
 - b) za prijevoz ručne prtljage - od dana kada je zrakoplov stigao ili trebao stići u mjesto odredišta;
 - c) za prijevoz predane prtljage i stvari:
 - 1) u slučaju gubitka ili oštećenja - od dana kada su predane, odnosno trebale biti predane u mjestu odredišta,
 - 2) u slučaju zakašnjenja u prijevozu - od dana kada su predane u mjestu odredišta,
 - 3) u slučaju ostalih potraživanja - od dana kada je tražbinu trebalo ispuniti;
 - d) za ugovore o prijehu i otpremi putnika, prtljage i stvari - od dana određenog u točki c) alinejama od 1) do 3) ovoga stavka;
 - e) za ugovore o obavljanju drugih komercijalnih djelatnosti u zračnom prometu - od dana dospelosti potraživanja;

- f) za odgovornost u slučaju štete - od dana kada je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je nanijela štetu, a najkasnije u roku od tri godine od dana kada je nastala šteta;
- g) za potraživanja nastala iz prava na povrat isplaćene naknade - od dana kada je nastala obveza isplate potraživanja na temelju sudske odluke ili na temelju svakog drugog akta kojim se uspostavlja pravo na povrat isplaćene naknade;
- h) za ugovore o osiguranju:
 - 1) za potraživanja naknade štete nanesene trećim osobama - od dana kada osiguranik dobije zahtjev treće osobe za naknadu štete,
 - 2) za ostala potraživanja - od prvoga dana nakon proteka kalendarske godine u kojoj je nastala tražbina.

(5) Nastupanje zastare potraživanja utvrdit će sud koji vodi postupak.“

Ad.2.

Zastupnički dom u drugom krugu glasanja **je usvojio** Prijedlog zakona o carinskoj politici u BiH, predlažać: Vijeće ministara BiH u drugom čitanju. Time su usvojeni amandmani sadržani u Izvješčaju Komisije za vanjsku trgovinu i carine, koji glase:

Amandman I.

U članku 43. u trećem retku iza riječi „važećem“ dodaju se riječi: „srednjem“ i „dnevnom“.

Amandman II.

U članku 25. stavak (4) mijenja se i glasi:

„(4) Vijeće ministara BiH propisuje, uz suglasnost Upravnog odbora, uvjete, postupak i načine primjene mjera iz stavka (2) točka d) ovoga članka, u skladu sa Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja.“

Amandman III.

U članku 207. točki a) alineja 27) koja glasi:

„osobni automobil, koji jednom u pet godina u svrhu osobne uporabe, uvoze sljedeće invalidne osobe: ratni vojni invalid s najmanje 70% tjelesnog oštećenja, ostale invalidne osobe s tjelesnim oštećenjem od najmanje 80% organa za kretanje (donji udovi, karlica, kralježnica) ili organa vida, te invalidna osoba kojoj je utvrđen teži oblik retardiranosti ili paralize“

briše se i zamjenjuje riječima tako da glasi:

„osobni automobil koji jednom u pet godina, u svrhu osobne uporabe, uvoze sljedeće invalidne osobe: ratni vojni invalid s najmanje 70% tjelesnog oštećenja, kao i s utvrđenim stupnjem invalidnosti od 50% i više, ako se radi o amputacijama i težim oštećenjima udova koja uvjetuju korištenje vozila prilagođenih invalidnim osobama. Ostale invalidne osobe s tjelesnim oštećenjem od najmanje 80%, posebno organa za kretanje (donji udovi, karlica, kralježnica) ili organa vida, te invalidne osobe kojima je utvrđen teži oblik retardiranosti ili paralize“.

Amandman IV.

U članku 207. točki a) u alineji 12) iza riječi: „sadržana u“ briše se riječ: „poštanskoj“, tako da glasi:

„roba nekomercijalnog karaktera sadržana u pošiljci koju besplatno šalje fizička osoba iz druge države drugoj fizičkoj osobi u Bosni i Hercegovini“.

Ad.3.

Zastupnički dom **primio je k znanju** Izvješće o provođenju Općih izbora 2014. godine, materijal Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Dom je, na prijedlog Ustavnopravnog povjerenstva, usvojio i sljedeće zaključke:

1. *Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH prima k znanju Izvješće o provođenju Općih izbora 2014. godine.*
2. *Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH pristupit će formiranju interresorne radne skupine za izmjenu izbornog zakonodavstva BiH.*
3. *Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH smatra potrebnim pristupiti izmjenama izbornog zakonodavstva BiH u vezi s pitanjem popune klubova naroda u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH.*
4. *Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH poziva Parlament Federacije BiH da usvoji odgovarajuće izmjene Ustava Federacije BiH ako to smatra potrebnim, a na temelju kojih bi se moglo pristupiti izmjenama izbornog zakonodavstva BiH.*

Ad.4. i 5.

Zastupnički dom **dao je suglasnost za ratificiranje:**

- Sporazuma o financiranju i projektu između KfW-a, Frankfurt na Majni (KfW), i Bosne i Hercegovine (primatelj) i Federacije Bosne i Hercegovine (Federacija) i općina Tuzla i Zenica (agencija za izvedbu projekta) za 9.490.000 eura (investicija) i 1.500.000 eura (popratne mjere) – *Program vodoopskrbe i kanalizacije u BiH II.*,
- Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Švicarske Konfederacije o dodjeli financijske potpore za „Program vodoopskrbe i otpadnih voda u BiH II.“ (*Obnova i nadogradnja sustava vodoopskrbe i otpadnih voda u općinama Tuzla i Zenica*).

Radi informiranja, obavještavam vas da je Zastupnički dom **usvojio** inicijativu zastupnika Senada Šepića koja glasi: „**Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH poziva Ministarstvo vanjskih poslova BiH, veleposlanstva Bosne i Hercegovine u državama članicama Europske unije i Misiju Bosne i Hercegovine pri Europskoj uniji u Bruxellesu da u roku od 15 dana upoznaju Tajništvo Vijeća Europske unije, Europsku komisiju, Europski parlament i 28 država članica Europske unije s Odlukom Zastupničkog doma i Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine od 23. veljače 2015.,** kojom je

potvrđena i usvojena Izjava o potrebnim reformama u sklopu procesa pristupanja
Europskoj uniji, a koju je 29. siječnja 2015. usvojilo Predsjedništvo BiH“.

PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOG DOMA
Šefik Džaferović